# DÔVODOVÁ SPRÁVA

## A. Všeobecná časť

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony predkladá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2026, ako aj na základe úlohy B.18. a B.19. vyplývajúcich z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 196 zo 7. apríla 2025 k návrhu na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc.

Platná úprava zákona č. 447/2008 Z. z. v súčasnosti nezohľadňuje požiadavky právnych aktov Európskej únie na zavedenie jednotného európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím. Súčasne neupravuje uznávanie ani výmenu týchto preukazov, čo fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím sťažuje ich krátkodobý pobyt v inom členskom štáte Európskej únie a uplatňovanie ich práv na rovnakom základe a za rovnakých podmienok, aké majú osoby so zdravotným postihnutím v danom členskom štáte. V dôsledku toho je potrebné prijať legislatívne zmeny, ktorými sa zabezpečí transpozícia smerníc do právneho poriadku Slovenskej republiky a vytvorí sa jednotný základ na uplatňovanie výhod vyplývajúcich z európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím vo všetkých členských štátoch Európskej únie.

Cieľom návrhu zákona je preto primárne transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím (Ú. v. EÚ L, 2024/2841, 14.11.2024) , ako aj smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa smernica (EÚ) 2024/2841 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte (Ú. v. EÚ L, 2024/2842, 14.11.2024).

V čl. I sa v zákone o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia navrhuje upraviť predmet právnej úpravy zákona a súčasne doplniť cieľ zákona, ktorý okrem podpory sociálneho začlenenia fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti zahŕňa aj podporu slobody pohybu a uľahčenie ich krátkodobého pobytu v inom členskom štáte Európskej únie. Zároveň sa navrhuje podrobnejšie upraviť lehoty na vyhotovenie európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím, dobu platnosti európskych preukazov, ako aj uznávanie európskych preukazov vyhotovených inými členskými štátmi Európskej únie a štátmi Európskeho hospodárskeho priestoru. Súčasťou návrhu zákona sú aj prechodné ustanovenia upravujúce postup pri výmene existujúceho preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím za nové európske preukazy, pričom sa zabezpečuje kontinuita uplatňovania výhod pre držiteľov existujúcich preukazov počas prechodného obdobia.

Podrobnosti a vzor európskeho preukazu osoby so zdravotným postihnutím, európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím a európskeho parkovacieho

preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím upraví vykonávací právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

V čl. II, III až čl. VII sa navrhuje zmena a doplnenie zákona o súdnych poplatkoch, zákona o správnych poplatkoch a zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Ide o legislatívno-technické úpravy pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, ako aj doplnenie súvisiacich prechodných ustanovení.

V čl. IV sa v zákone o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti upravuje pôsobnosť Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktoré bolo určené ako Národné kontaktné miesto, v zmysle Smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2841 z 23. októbra 2024, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím a Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/2842 z 23. októbra 2024, ktorou sa Smernica (EÚ) 2024/2741 rozširuje na štátnych príslušníkov tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte.

V čl. V, VI a XI sa v zákone o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, v zákone o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a v zákone o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia navrhuje legislatívno-technická úprava pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

V čl. VIII, čl. X a čl. XIV sú v zákone o cestovných dokladoch, v zákone o cestnej premávke a v zákone o občianskych preukazoch zapracované legislatívno-technické úpravy vyplývajúce z navrhovaných zmien zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

V čl. X, čl. XII a čl. XV sa navrhuje zmena v zákone o sociálnych službách, v zákone o pomoci v hmotnej núdzi a v zákone o integrovanej posudkovej činnosti. Ide o legislatívno-technické úpravy pojmov v nadväznosti na novelu zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia

Cieľom návrhu zákona v čl. XIII je vytvoriť právny rámec umožňujúci držiteľom európskeho parkovacieho preukazu pre osoby so zdravotným postihnutím uplatniť oslobodenie od úhrady diaľničnej známky aj v prípade, ak bol parkovací preukaz vydaný iným členským štátom Európskej únie. Návrh zabezpečuje rovnaké zaobchádzanie s oprávnenými osobami bez ohľadu na členský štát vydania parkovacieho preukazu, pričom rešpektuje osobitosti slovenského systému elektronických diaľničných známok. Platná právna úprava upravuje oslobodenie od úhrady diaľničnej známky predovšetkým vo vzťahu k držiteľom parkovacích preukazov vyhotovených v Slovenskej republike. V nadväznosti na prijatie smerníc Európskej únie je potrebné rozšíriť okruh oprávnených osôb aj na držiteľov európskych parkovacích preukazov vydaných ostatnými členskými štátmi Európskej únie a vytvoriť jednotný registračný mechanizmus umožňujúci overenie splnenia zákonných podmienok. Navrhovaná právna úprava bude mať negatívny vplyv na rozpočet Národnej diaľničnej spoločnosti, a. s., ako správcu výberu úhrady diaľničnej známky.

V čl. XVI sa účinnosť zákona navrhuje od 5. júna 2028.

Návrh zákona predpokladá negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a na limit verejných výdavkov. Zároveň sa predpokladá, že návrh zákona bude mať marginálny pozitívny aj negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, ako aj marginálny pozitívny aj negatívny vplyv na malé a stredné podniky. Predpokladá pozitívne sociálne vplyvy, vplyvy na informatizáciu spoločnosti, vplyvy na služby verejnej správy pre občana, ako aj pozitívno-negatívny vplyv na procesy služieb vo verejnej správe. Nepredpokladá vplyv na životné prostredie ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, inými zákonmi, s právom Európskej únie, s medzinárodnými zmluvami a inými medzinárodnými dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná.